

European Securities and
Markets Authority

16. ožujka 2020.
ESMA70-155-9546

ODLUKA EUROPSKOG NADZORNOG TIJELA ZA VRIJEDNOSNE PAPIRE I TRŽIŠTA KAPITALA

od 16. ožujka 2020.

o zahtjevu fizičkim ili pravnim osobama koje imaju neto kratke pozicije da privremeno snize pragove za obavješćivanje o neto kratkim pozicijama u izdanom dioničkom kapitalu društava čije su dionice uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu iznad određenog praga za obavješćivanje nadležnih tijela u skladu s člankom 28. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća

ODBOR NADZORNIH TIJELA EUROPSKOG NADZORNOG TIJELA ZA VRIJEDNOSNE PAPIRE I TRŽIŠTA KAPITALA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru, a posebno njegov Prilog IX.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 9. stavak 5., članak 43. stavak 2. i članak 44. stavak 1.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o kratkoj prodaji i određenim aspektima kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza⁽²⁾, a posebno njezin članak 28.,

uzimajući u obzir Delegiranu uredbu Komisije (EU) br. 918/2012 od 5. srpnja 2012. o dopuni Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o kratkoj prodaji i određenim aspektima kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza u vezi s definicijama, izračunom neto kratkih pozicija, pokrivenim kreditnim izvedenicama na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza, pragovima za obavješćivanje, pragovima likvidnosti za privremenu obustavu ograničenja, značajnim padom vrijednosti financijskih instrumenata i negativnim događajima⁽³⁾, a posebno njezin članak 24.,

budući da:

1. Uvod

- (1) Ovom se Odlukom Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) zahtijeva od fizičkih ili pravnih osoba koje imaju neto kratke pozicije u dionicama koje su uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu da nadležno tijelo obavijeste o pojedinostima o takvoj poziciji ako ta pozicija dosegne ili prijeđe 0,1 % izdanog dioničkog kapitala.
- (2) Mjerom koja se uvodi Odlukom ESMA-e odgovara se na potrebu da nacionalna nadležna tijela i ESMA budu upoznati s neto kratkim pozicijama koje su sudionici na tržištu zauzeli u dionicama koje su uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu s obzirom na nedavna iznimna kretanja na financijskim tržištima.

---

¹ SL L 331, 15.12.2010., str. 84.

² SL L 86, 24.3.2012., str. 1.

³ SL L 274, 9.10.2012., str. 1.

2. Sposobnost da se mjerom otkloni prijetnja i prekogranični učinci (članak 28. stavak 2. točka (a) Uredbe (EU) br. 236/2012)

a. Prijetnja urednom funkcioniranju i integritetu financijskih tržišta

- (3) Pojava pandemije virusa COVID-19 ima ozbiljne negativne učinke na realno gospodarstvo i financijska tržišta EU-a. Kada je riječ o potonjima, od 20. veljače 2020. tržišta dionica u EU-u izgubila su 30 % vrijednosti [Slika 1.], a nagli pad cijena dionica pogodio je sve sektore i vrste izdavatelja.
- (4) ESMA smatra da je to nepovoljno stanje ozbiljna prijetnja urednom funkcioniranju i integritetu financijskih tržišta. Naime, kretanje cijena povezano je sa širenjem pandemije COVID-19 u EU-u, zbog koje se osjetljivost na financijskim tržištima EU-a uvelike povećala. Postoji jasan rizik da će se taj silazni trend sljedećih dana i tjedana nastaviti. Takav oštar pad cijena narušava djelovanje mehanizma formiranja cijena i time ugrožava integritet i uredno funkcioniranje tržišta.
- (5) Istodobno se zbog ozbiljnih gubitaka dovodi u pitanje tržišno povjerenje. Smanjenje povjerenja prijetnja je urednom funkcioniranju i integritetu tržišta jer bi moglo dovesti do daljnje volatilnosti i silazne spirale cijena.
- (6) U tom kontekstu, kao što je dodatno objašnjeno u odjeljku 3. u nastavku, kratke prodaje mogu pridonijeti povećanju volatilnosti cijena i pogoršanju tržišnih gubitaka.
- (7) U okviru ESMA-ina mandata predloženim se mjerama obvezuju fizičke i pravne osobe koje imaju neto kratke pozicije u dionicama uvrštenima u trgovanje na uređenom tržištu da nacionalna nadležna tijela izvješćuju o pragovima nižima od onog utvrđenog u članku 5. Uredbe (EU) 236/2012. Time bi se trebala poboljšati sposobnost nacionalnih nadležnih tijela i ESMA-e da na odgovarajući način procijene stanje i reagiraju ako radi integriteta, urednog funkcioniranja i stabilnosti tržišta budu potrebne još strože mjere.

b. Prijetnja stabilnosti cijelog ili dijela financijskog sustava Unije

- (8) Kao što je Europska središnja banka (ESB) objasnila u svojoj publikaciji Financial Stability Review⁽⁴⁾, financijska stabilnost stanje je u kojem je financijski sustav, koji obuhvaća financijske posrednike, tržišta i tržišne infrastrukture, sposoban podnositi šokove i posljedice financijskih neravnoteža. Znatan pritisak na prodaju i neuobičajena volatilnost cijena dionica već su na djelu i mogli bi potrajati. U takvoj situaciji sudionici na tržištu mogu zauzeti nove kratke pozicije kako bi ostvarili korist od daljnjeg pada cijena, a time pogoršati pad zabilježen proteklih tjedana. ESMA smatra da su sadašnji uvjeti na tržištu znatna prijetnja financijskoj stabilnosti Unije.
- (9) Zbog pada cijena velika većina dionica, ako ne i sve dionice uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu našle su se u stanju nesigurnosti, u kojem bi daljnji pad cijena koji nije potaknut dodatnim temeljnim informacijama mogao imati iznimno štetne posljedice.

---

⁴ <https://www.ecb.europa.eu/pub/financial-stability/fsr/html/ecb.fsr201911~facad0251f.en.html>.

- (10) Upravo bi u ovoj fazi zbivanja, kada na tržište stiže sve više informacija koje se odnose na COVID-19, mjera mogla biti najučinkovitija jer će nacionalnim nadležnim tijelima omogućiti da bolje nadziru tržišna kretanja i prilagode daljnje regulatorne odgovore.
- (11) ESMA smatra da je sniženje pragova za izvješćivanje preliminarna mjera, koja je u ovim iznimnim okolnostima ključna za nadzor kretanja na tržištima. Može se upotrijebiti za procjenu i moguće postupno uvođenje daljnjih regulatornih odgovora ako se pokažu potrebnima.

c. Prekogраниčni učinci

- (12) Prethodno opisane prijetnje integritetu, urednom funkcioniranju tržišta te financijskoj stabilnosti imaju značaj za cijeli EU. Od 20. veljače 2020. indeks EUROSTOXX 50, koji obuhvaća 50 tzv. *blue chip* izdavatelja iz 11⁽⁵⁾ zemalja europodručja, pao je za približno 30 % [Slika 1.].
- (13) K tomu je učinak neuobičajenog pritiska na prodaju očit i iz glavnih indeksa tržišta EU-a [Slika 2.]. S obzirom na to da prijetnje utječu na financijska tržišta svake države članice EU-a, osobito su ozbiljni prekogranični učinci.

3. Nijedno nadležno tijelo nije poduzelo mjere za otklanjanje prijetnje, a jedno ili dva nadležna tijela poduzela su mjere kojima se prijetnja ne otklanja na odgovarajući način (članak 28. stavak 2. točka (b) Uredbe (EU) br. 236/2012)

- (14) Jedan od uvjeta kojima ESMA mora udovoljiti kako bi usvojila mjere iz ove Odluke jest da nadležno tijelo ili nadležna tijela nisu poduzeli mjere za otklanjanje prijetnje ili su poduzeli mjere kojima se prijetnja ne otklanja na odgovarajući način.
- (15) Pitanja integriteta i urednog funkcioniranja tržišta te financijske stabilnosti opisana u ovoj Odluci navela su neka nacionalna nadležna tijela da se savjetuju ili da poduzmu nacionalne mjere s ciljem ograničavanja kratke prodaje dionica.
- (16) U Španjolskoj je nacionalno nadležno tijelo Comisión Nacional del Mercado de Valores uvelo privremenu zabranu kratke prodaje za 69 dionica⁽⁶⁾ uvrštenih na nekoliko španjolskih mjesta trgovanja. Zabrana je donesena u skladu s člankom 23. Uredbe (EU) br. 236/2012 s obzirom na pad cijena odgovarajućih dionica za više od 10 %, a nelikvidnih dionica za više od 20 %, koji je zabilježen 12. ožujka 2020. Zabrana se primjenjivala tijekom radnog dana 13. ožujka 2020. i nije produžena.
- (17) U Italiji je nacionalno nadležno tijelo Commissione Nazionale per le Società e la Borsa uvelo privremenu zabranu kratke prodaje za 85 dionica⁽⁷⁾ uvrštenih na tržište MTA

---

⁵ Austrija, Belgija, Finska, Francuska, Irska, Italija, Luksemburg, Nizozemska, Njemačka, Portugal i Španjolska.

⁶ <https://www.cnmv.es/portal/verDoc.axd?t={2ac24be5-78d8-4360-8199-c181c951e1e9}>.

⁷ http://www.consob.it/web/consob-and-its-activities/news-in-detail/-/asset_publisher/kcxlUuOyjO9x/content/press-release-12-march-2020-short-selling-hp/718268.

talijanske burze Borsa Italiana. Zabrana je donesena u skladu s člankom 23. Uredbe (EU) br. 236/2012 s obzirom na pad cijena dionica za više od 10 %, koji je zabilježen 12. ožujka 2020. Zabrana se primjenjivala tijekom radnog dana 13. ožujka 2020. i nije produžena.

- (18) Nakon tih dviju mjera 13. ožujka 2020. slijedile su i mjere u Njemačkoj, na burzi Tradegate Exchange, te u Ujedinjenoj Kraljevini Velike Britanije i Sjeverne Irske⁽⁸⁾, u kojoj su privremenom zabranom bila obuhvaćena 154 instrumenta.
- (19) Takvim privremenim ograničenjima kratke prodaje u skladu s člankom 23. Uredbe (EU) br. 236/2012 nisu mogle biti otklonjene stalne prijetnje jer se ograničenja primjenjuju samo tijekom jednog trgovinskog dana.
- (20) Nakon isteka navedenih privremenih mjera koje su uvedene u Italiji i Španjolskoj, u EU-u nisu poduzete dodatne mjere na temelju Uredbe (EU) br. 236/2012 te s datumom ove Odluke nisu na snazi nikakve takve mjere.
- (21) U trenutku donošenja ove Odluke nijedno nadležno tijelo nije donijelo mjere kojima bi se povećala uočljivost razvoja aktivnosti povezanih s neto kratkim pozicijama uspostavom nižih pragova za izvješćivanje.
- (22) S obzirom na navedene prijetnje na razini cijelog EU-a, postalo je očito da informacije koje nacionalna nadležna tijela primaju u sadašnjim stresnim tržišnim uvjetima nisu dovoljne. ESMA smatra da bi se sniženjem pragova za izvješćivanje trebalo osigurati da ESMA i nacionalna nadležna tijela u cijelom EU-u imaju na raspolaganju najbolji mogući skup podataka kako bi nadzirala tržišna kretanja i kako bi ta tijela i ESMA, prema potrebi, mogli poduzeti dodatne mjere.
- (23) Donošenjem ove mjere ESMA smatra i da će se novi prag za obavješćivanje primjenjivati odmah nakon što bude objavljen na internetskoj stranici ESMA-e, kako je predviđeno člankom 28. stavkom 9. Uredbe (EU) br. 236/2012.

4. Učinkovitost mjere (u skladu s člankom 28. stavkom 3. točkom (a) Uredbe (EU) br. 236/2012)

- (24) ESMA mora uzeti u obzir opseg u kojem mjera značajno otklanja utvrđene prijetnje.
- (25) ESMA je analizirala okolnosti na mjestima trgovanja posljednjih trgovinskih dana, osobito od 9. ožujka 2020. [Slika 1.], u kojoj su mjeri oni prijetnja integritetu tržišta i financijskoj stabilnosti Unije te je li njezina mjera zauzimanjem stava koji je okrenut budućnosti učinkovita u otklanjanju tih prijetnji.

a. Mjera značajno otklanja prijetnju urednom funkcioniranju i integritetu financijskih tržišta

---

⁸ <https://www.fca.org.uk/news/news-stories/temporary-prohibition-short-selling>.

- (26) ESMA smatra da unatoč izvanrednim gubitcima nastalima u trgovanju dionicama na uređenim tržištima od 20. veljače 2020., osobito od 9. ožujka 2020., tržišta uredno funkcioniraju i da je integritet tržišta uvelike očuvan.
- (27) Na temelju toga i na današnji dan ESMA smatra da je ova Odluka razmjerna sadašnjim okolnostima.
- (28) Međutim, zbog neprestanog pritiska na prodaju uzrokovanog naknadnim kretanjima koja utječu na izrazito velik broj izdavatelja iz svih vrsta sektora u svim državama članicama tržišta su ipak nestabilna.
- (29) Bavljenjem kratkom prodajom i povećanjem kratkih pozicija u razdobljima ekstremnog pritiska na prodaju i volatilnosti tržišta mogu se pojačati silazna kretanja koja su već prisutna na financijskim tržištima. Premda u drugim razdobljima kratka prodaja može poslužiti u pozitivne svrhe u smislu određivanja ispravnog vrednovanja izdavatelja, u sadašnjim uvjetima na tržištu ona je dodatna prijetnja urednom funkcioniranju i integritetu tržišta.
- (30) ESMA smatra da bez poduzimanja takve mjere u ovom trenutku nacionalna nadležna tijela i ESMA ne bi mogli na odgovarajući način nadzirati tržište u sadašnjem tržišnom okruženju, u kojem bi se znatan pritisak na prodaju i neuobičajena volatilnost [Slika 1.] cijena dionica iz Unije uvrštenih u trgovanje na uređenom tržištu zauzimanjem kratkih pozicija mogli dodatno pojačati. Osobito bi, s obzirom na horizontalni učinak sadašnje izvanredne situacije koja utječe na široki skup dionica u Uniji, razlog padu cijena dionica mogao biti dodatni pritisak na prodaju koji proizlazi iz aktivnosti kratke prodaje i povećanja neto kratkih pozicija koje, budući da su ispod sadašnjih pragova za obavješćivanje nacionalnih nadležnih tijela, ostaju neopažene.
- (31) Stoga nacionalna nadležna tijela i ESMA moraju što prije saznati da se sudionici na tržištu bave kratkom prodajom i da povećavaju značajne neto kratke pozicije kako bi, prema potrebi, spriječili da te pozicije postanu signali koji bi doveli do lančanih naloga za prodaju i prouzročili daljnji značajni pad vrijednosti. Iz istih razloga ESMA smatra primjerenim održavanje praga za objavu iz članka 6. Uredbe (EU) br. 236/2012, ali trajno nadzire tržišne uvjete i poduzet će dodatne mjere ako zbog tržišnih uvjeta budu potrebne.

b. Mjera značajno otklanja prijetnju stabilnosti cijelog ili dijela financijskog sustava Unije

- (32) Kako je prethodno opisano, trgovanje dionicama od 20. veljače 2020., a osobito od 9. ožujka 2020. obilježeno je znatnim pritiskom na prodaju i neuobičajenom volatilnošću koji dovode do značajne silazne spirale koja utječe na izdavatelje iz svih vrsta sektora.
- (33) Nesmanjen pritisak na prodaju dionica banaka i drugih financijskih institucija te širokog raspona izdavatelja iz svih sektora može izložiti riziku financijsku stabilnost jedne ili više država članica i naposljetku financijski sustav Unije.
- (34) Osim toga, ESMA smatra da značajna smanjenja vrijednosti i ekstremna volatilnost osobito od 9. ožujka 2020. mogu izazvati nedostatak povjerenja sudionika na tržištu i šire javnosti u funkcioniranje financijskog sustava.

- (35) Postojanje takvih rizika očito je i iz više mjera koje su poduzete na razini država članica i Unije u proteklih nekoliko dana radi stabilizacije financijskog sustava i gospodarstva u cjelini.
- (36) Kako je prethodno navedeno, kratka prodaja i povećanje značajnih neto kratkih pozicija mogu pojačati pritisak na prodaju i silazna kretanja koji u sadašnjem trenutku predstavljaju prijetnju koja može proizvesti vrlo štetne učinke na financijske institucije i društva iz drugih sektora. U tom bi kontekstu ograničenost podataka za nacionalna nadležna tijela i ESMA-u ograničila njihovu sposobnost rješavanja bilo kakvih mogućih negativnih učinaka na gospodarstvo i naposljetku financijsku stabilnost Unije u cjelini.
- (37) ESMA-inom mjera privremenog sniženja pragova za izvješćivanje nacionalnih nadležnih tijela o neto kratkim pozicijama otklanja se prijetnja stabilnosti dijelova ili naposljetku cijelog financijskog sustava Unije.

c. Poboljšanje sposobnosti nadležnih tijela da nadziru prijetnju

- (38) U normalnim tržišnim uvjetima nacionalna nadležna tijela nadzornim alatima uspostavljenima u zakonodavstvu Unije, posebno obvezama izvješćivanja o neto kratkim pozicijama utvrđenima u Uredbi (EU) br. 236/2012⁹⁾ nadziru svaku prijetnju koja može proizaći iz kratke prodaje i povećanja neto kratkih pozicija.
- (39) Međutim, zbog postojećih tržišnih uvjeta potrebno je pojačati aktivnosti nacionalnih nadležnih tijela i ESMA-e za nadzor agregiranih neto kratkih pozicija u dionicama uvrštenim u trgovanje na uređenim tržištima. U tu svrhu nužno je ne samo osigurati da nacionalna nadležna tijela dobivaju izvješća u ranijoj fazi povećanja neto kratkih pozicija i to ne samo na sadašnjoj razini od 0,2 %, nego i da takva izmijenjena obveza izvješćivanja stupi na snagu s trenutnim učinkom.
- (40) Stoga se ESMA-inom mjerom poboljšava sposobnost nacionalnih nadležnih tijela da otklanjaju utvrđene prijetnje te da ih općenito nadziru i upravljaju prijetnjama urednom funkcioniranju tržišta i financijskoj stabilnosti u razdobljima tržišnog stresa.

5. Mjerama se ne stvara rizik regulatorne arbitraže (članak 28. stavak 3. točka (b) Uredbe (EU) br. 236/2012)

- (41) Za donošenje mjere u skladu s člankom 28. Uredbe (EU) br. 236/2012 ESMA bi trebala uzeti u obzir stvara li se tom mjerom rizik od regulatorne arbitraže.
- (42) Budući da se ESMA-ina mjera odnosi na obveze izvješćivanja od strane sudionika na tržištu o svim dionicama uvrštenima u trgovanje na uređenim tržištima, njom će se osigurati jedinstveni prag za izvješćivanje svih nacionalnih nadležnih tijela te će se uspostaviti ravnopravni uvjeti za sudionike na tržištu iz Unije i izvan nje u pogledu trgovanja dionicama uvrštenima u trgovanje na uređenom tržištu.

---

⁹⁾ Usp. članak 5. Uredbe (EU) br. 236/2012.

6. ESMA-ina mjera nema štetan učinak na učinkovitost financijskih tržišta, uključujući smanjenje likvidnosti na tim tržištima ili stvaranje nesigurnosti za sudionike na tržištu, koji bi bio nerazmjernan njezinim koristima (članak 28. stavak 3. točka (c) Uredbe (EU) br. 236/2012)

- (43) ESMA mora procijeniti ima li mjera štetne učinke koji bi se mogli smatrati nerazmjernima njezinim koristima.
- (44) ESMA smatra primjerenim da nacionalna nadležna tijela pomno nadziru razvoj tržišta i bilo kakav razvoj neto kratkih pozicija prije nego što razmotre donošenje ikakve dodatne mjere. ESMA napominje da sadašnji pragovi za izvješćivanje (0,2 % izdanog dioničkog kapitala) u sadašnjim iznimnim tržišnim uvjetima možda nisu primjereni za pravodobno utvrđivanje kretanja.
- (45) Premda bi obveza povećanog izvješćivanja propisana ovom odlukom mogla dodatno povećati opterećenje za subjekte koji podnose izvješća, njom se ne ograničava mogućnost sudionika na tržištu da zauzmu ili povećaju svoje kratke pozicije u dionicama. Stoga ona neće utjecati na učinkovitost tržišta.
- (46) Sadašnja mjera ne bi trebala utjecati na likvidnost na tržištu jer obveza povećanog izvješćivanja za ograničen skup sudionika na tržištu ne bi trebala izazvati promjenu njihove strategije trgovanja, a stoga ni njihovog sudjelovanja na tržištu. Osim toga, svrha je izuzeća predviđenih za aktivnosti održavanja tržišta i stabilizacijske programe ne povećati opterećenje za subjekte koji pružaju važnu uslugu u smislu osiguravanja likvidnosti i smanjenja volatilnosti, što je posebno važno u sadašnjoj situaciji.
- (47) ESMA smatra da se ograničenjem opsega njezine mjere na jedan ili nekoliko sektora ili na podskup izdavatelja ne može postići željeni ishod. Razmjer pada cijena, širok raspon pogođenih dionica (i sektora) i stupanj međusobne povezanosti među gospodarstvima EU-a i mjestima trgovanja upućuje na vjerojatnost da će mjera na razini cijelog EU-a vjerojatno biti učinkovitija od sektorskih nacionalnih mjera.
- (48) Kada je riječ o stvaranju nesigurnosti na tržištu, mjerom se ne uvode nove obveze izvješćivanja jer se sniženjem praga samo mijenja postojeća obveza izvješćivanja koja je na snazi od 2012. Ona se primjenjuje na cjelokupno trgovanje dionicama uvrštenima u trgovanje na uređenom tržištu i stoga se njom ne stvara nikakva nesigurnost.
- (49) ESMA naglašava i da je mjera ograničena na izvješćivanje o dionicama koje su uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu kako bi se obuhvatile one pozicije za koje se čini da je dodatno izvješćivanje najrelevantnije. Mjera se primjenjuje samo ako pozicije dosegnu ili premaše prag od 0,1 % nakon njezina stupanja na snagu.
- (50) Stoga ESMA smatra da takva obveza povećane transparentnosti ne može imati štetan učinak na učinkovitost financijskih tržišta ni na ulagatelje koji je nerazmjernan njezinim koristima.
- (51) Kada je riječ o trajanju mjere, ESMA smatra da je trajanje od tri mjeseca opravdano s obzirom na informacije koje su u ovom trenutku dostupne. ESMA je svjesna povećanja administrativnog opterećenja koje ta odluka podrazumijeva za određene sudionike na tržištu i namjerava ponovno uspostaviti obvezu redovitog izvješćivanja čim se stanje

poboljša, ali istodobno ne može odbaciti mogućnosti proširenja mjere ako se stanje pogorša.

7. Konzultacije i obavijesti (članak 28. stavak 4. i stavak 5. Uredbe (EU) br. 236/2012)

(52) ESMA se savjetovala s Europskim odborom za sistemske rizike (ESRB) te ESRB nije istaknuo nikakve prigovore na donošenje predložene Odluke.

(53) ESMA je o predloženoj Odluci obavijestila nacionalna nadležna tijela.

(54) Njezina mjera primjenjivat će se nakon što bude objavljena na internetskoj stranici ESMA-e.

DONIO JE OVU ODLUKU

Članak 1. **Definicija**

Za potrebe ove Odluke „uređeno tržište” znači uređeno tržište kako je navedeno u članku 4. stavku 1. točki (21) Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU⁽¹⁰⁾.

Članak 2. **Privremene obveze dodatne transparentnosti**

1. Fizička ili pravna osoba koja ima neto kratku poziciju u izdanom dioničkom kapitalu društva čije su dionice uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu obavješćuje relevantno nadležno tijelo u skladu s člancima 5. i 9. Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ako ta pozicija dosegne ili padne ispod praga određenog za obavješćivanje iz stavka 2. ovog članka.
2. Prag određen za obavješćivanje postotak je koji iznosi 0,1 % izdanog dioničkog kapitala predmetnog društva i svakih 0,1 % iznad tog praga.

Članak 3. **Izuzetia**

1. U skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća, privremene obveze dodatne transparentnosti iz članka 2. ne primjenjuju se na dionice uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu ako se glavno mjesto trgovanja dionicama nalazi u trećoj zemlji.
2. Privremene obveze dodatne transparentnosti iz članka 2. ne primjenjuju se na aktivnosti održavanja tržišta.
3. Privremene obveze dodatne transparentnosti iz članka 2. ne primjenjuju se na neto kratku poziciju koja se odnosi na provedbu stabilizacije u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) br. 596/2014 od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta ⁽¹¹⁾.

---

¹⁰ SL L 173, 12.6.2014., str. 349.

¹¹ SL L 173, 12.6.2014., str. 1.

Članak 4.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Odluka stupa na snagu odmah nakon objave na internetskoj stranici ESMA-e. Primjenjuje se od dana stupanja na snagu u razdoblju od tri mjeseca.

Sastavljeno u Parizu, 16. ožujka 2020.

Za Odbor nadzornih tijela

Steven Maijor

Predsjednik

PRILOG

SLIKA 1. – GOSPODARSKI POKAZATELJI

	Promjene		Razina
	u 1 tj.	od 20. velj.	
Uspješnost tržišta dionica			
Eurostoxx 50	-17 %	-29 %	2,495
US S&P500	-9 %	-20 %	2,711
JP Nikkei	-16 %	-26 %	17,431
svijet	-13 %	-23 %	179
europske banke	-20 %	-38 %	93
IT, fin. društva	-21 %	-40 %	23
ES, fin. društva	-24 %	-38 %	62
DE, fin. društva	-22 %	-34 %	94
FR, fin. društva	-22 %	-40 %	108
Volatilnost (u b.b., razina u %)			
VSTOXX	31	60	74,3
VIX	16	42	57,8
Ugovori o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza (u b.b.)			
Europa, nefin. društva	36	61	101
Europa, visoki prinosi	123	303	501
Europa, fin. društva	40	87	131
Europa, podređ. dug fin. društava	52	142	240
10-god. (10Y) državne obveznice (u b.b., razina u %)			
DE10Y	14	-14	-0,59
IT10Y	73	89	1,81
US10Y	25	-57	0,95
GB10Y	18	-17	0,41
JP10Y	14	4	0,00

Napomena: Podatci od 15. ožujka 2020.

Izvori: Refinitiv EIKON, ESMA.

SLIKA 2. – USPJEŠNOST EUROPSKIH BURZOVNIH INDEKSA

	Postotna promjena od 20. veljače 2020.	Postotna promjena u 1 tj.
Eurostoxx50	-32,36 %	-19,99 %
AT	-36,96 %	-23,50 %
BE	-33,65 %	-20,44 %
BG	-18,26 %	-15,47 %
CY	-22,47 %	-15,33 %
CZ	-24,79 %	-14,30 %
DE	-32,44 %	-20,02 %
DK	-22,42 %	-14,19 %
EE	-20,92 %	-14,25 %
ES	-33,24 %	-20,84 %
FR	-32,07 %	-19,87 %
GR	-39,34 %	-20,17 %
HR	-25,18 %	-16,88 %
HU	-25,34 %	-16,99 %
IE	-28,85 %	-17,85 %
IS	-18,24 %	-4,16 %
IT	-36,39 %	-23,30 %
LT	-16,65 %	-9,98 %
LU	-35,66 %	-19,27 %
LV	-10,87 %	-7,28 %
MT	-9,05 %	-7,55 %
NL	-30,42 %	-18,52 %
NO	-29,25 %	-17,39 %
PL	-33,04 %	-21,68 %
PT	-29,08 %	-17,85 %
RO	-22,30 %	-16,55 %
SE	-27,51 %	-15,50 %
SI	-22,37 %	-13,61 %
SK	-5,69 %	-5,02 %

Izvor: Refinitiv Datastream.

Podatci od: 15. ožujka 2020.